

Proposta didàctica de M. Neus Hereter

FITXA TÈCNICA

Direcció i producció: Ridley Scott.

Països: EEUU, Regne Unit i Estat Espanyol.

Durada: 145 minuts.

Gènere: Drama, història, acció, èpica.

Interpretació: Orlando Bloom és Balian d' Ibelin. Eva Green és la princesa Sibylla. Jeremy Irons és Tiberius, conseller del rei de Jerusalem. David Thewlis és Hospitalari. Brendan Gleeson és Reynald.

Marton Csokas és Guy de Lusignan. Liam Neeson és Godofred d' Ibelin, el pare de Balian. Alexander Siddig és Imad. Ghassan Massoud és Saladí, el líder del Musulmans. Velibor Topic és Almaric.

Guió: William Monahan.

Música: Harry Gregson-Williams.

Fotografia: John Mathieson.

Estrena internacional: 6 Maig 2005.

WEBS PER SABER-NE MÉS

<http://www.kingdomofheavenmovie.com/splash/deep.html?lang=es>

<http://www.castillodeloarre.com>

SINOPSI

Som a l'any 1186 entre la 2a i la 3a croada. L'acció arrenca a França on Godofred d' Ibelin, reconegut cavaller del rei de Jerusalem compromès amb el manteniment de la pau a Terra Santa, inicia la recerca de Balian, el seu fill il·legítim, però únic hereu del feu de Godofred i del llinatge d' Ibelin. Balian no coneix el seu pare ni les seves intencions. És un jove i humil ferrer francès que plora la sobtada i recent mort -per suïcidi- de la seva dona i del seu fill. Quan Godofred d' Ibelin troba a Balian, aquest no pot acceptar l'oferta que li fa el seu pare però... les difícils circumstàncies amb les que es troba fan que, finalment, s'uneixi al seguici de Godofred i que decideixi acompanyar-lo en la seva sagrada missió amb l'esperança d'aconseguir el perdó per als seus pecats i per als de la seva dissortada esposa.

Durant el poc temps que Balian pot compartir amb el seu pare aprèn el veritable significat de la Cavalleria. Godofred entén Jerusalem no com la rica i exòtica ciutat que és, sinó com a un "Regne dels cels a la Terra", com a una ciutat sagrada per tres religions on tothom, Cristians, Musulmans i Jueus, poden trobar la pau i conviure en harmonia i respecte mutu. Godofred està tan

convençut d'aquests plantejament que ha jurat defensar la ciutat i aquesta idea de pau amb la seva vida i amb el seu llegat. El seu lema és protegir els indefensos, protegir la pau i treballar per la bona entesa i convivència entre les diferents religions i cultures. Tot això és el que el pare transmet al fill.

En morir Godofred, Balian hereta la seva terra, el seu títol nobiliari a Jerusalem, la seva manera d'entendre el món i el seu sagrat jurament. Quan finalment arriba a Jerusalem i pren possessió del seu feu es troba amb un nou món i amb una nova vida: és cavaller, és vassall del rei de Jerusalem Balduí IV, un jove molt intel·ligent però també molt malalt, a qui està lligat pel jurament de fidelitat i vassallatge. A més... coneix l'enigmàtica princesa Sibylla, germana del rei de Jerusalem, de qui se sent perdudament atret.

Els esdeveniments que es van succeint i la manera d'afrontar-los fan que Balian sigui el digne successor de Godofred, ja que amb una enorme integritat moral, Balian es converteix en el més heroic i honorable dels cavallers croats, defensant i protegint el poble de Jerusalem fins a les últimes conseqüències: pren l'espasa i entra a la història.

MATERIALS COMPLEMENTARIS: LA TRAMA I EL LLENGUATGE FÍLMIC DE LA PEL·LÍCULA

BALIAN, EL PROTAGONISTA.

Com ja saps, en la majoria d'històries hi ha personatges principals i personatges secundaris. Al "El Regne dels Cels" això, també passa. El personatge de Balian té tots i cadascun dels ingredients que defineixen els protagonistes d'una bona narració: convicció, passió, fe, força per lluitar, joventut... Ingredients bàsics per fer d'un personatge "el personatge". Algú jove, valent i amb empena però que és prou ingenu com per creure que pot aconseguir allò que vol i que el farà total i definitivament feliç.

I és que la pel·lícula, com la majoria dels bons relats, explota una insatisfacció. L'acció de la narració és el camí més o menys complicat que fa el protagonista, en aquest cas Balian, per aconseguir allò que s'ha proposat. L'objectiu del film és fer que l'espectador connecti amb el personatge, empatitzi amb la seva voluntat, comparteixi el seu ideal, es cregui i faci seu el camí que recorre... Si ho aconsegueix, Balian ja no és un home qualsevol. És un personatge excepcional perquè, com l'espectador amb qui connecta, entén millor que els altres la societat en la que viu i fa i diu coses que la cavalquen perquè no s'hi conforma. Balian és doncs el protagonista. És el personatge principal de la pel·lícula. Recorda –ho varem treballar a "El rei Artur"– que els personatges protagonistes també s'anomenen **rodons** perquè són complexos, la seva personalitat té trets positius i trets negatius i evolucionen durant el desenvolupament de la història.

LA HISTÒRIA I L'ENTORN DE BALIAN.

La trama de la pel·lícula, encara que no ho sembli, és molt i molt senzilla però el llenguatge fílmic fa que "sembli" una gran història èpica. En el fons és "només" la narració d'una revolució. La Història ens ha ensenyat que les societats canvien progressivament si el sistema permet a l'elit governant anar acceptant i gestionant els canvis encara que sigui a contracor i *in extremis*, és a

dir, si els qui manen poden anar pactant les reivindicacions dels que són manats. Les revolucions doncs només esclaten quan el sistema no és capaç de ser prou flexible com per introduir aquestes reivindicacions de les classes baixes. Quan això passa... sempre hi ha algú jove, valent, amb convicció, passió, fe i força per lluitar contra el sistema i fer-lo saltar a trossos.

A les grans històries sempre hi ha l'heroi protagonista que amb la seva actitud i amb els seus ideals es posa davant dels altres i encapçala la revolució. A la pel·lícula, Balian és el revolucionari que s'enfronta a tot. Primer a la seva sort i després al seu entorn –el sistema- perquè no està d'acord amb les pautes que li exigeix. És el rebel amb causa que cavalca la seva societat i la fa saltar. És l'heroi.

És l'entorn del protagonista –història i personatges secundaris- allò que ens permet veure com Balian es converteix en un heroi. És allò que veiem, allò que ens creiem, el que ens anima a fer com el protagonista: engegar una revolució i lluitar contra tots els prejudicis i totes les limitacions que la societat i els cànons establerts ens imposen i que ens impedeixen assolir els nostres objectius. Per aconseguir-ho, la trama i els personatges han de ser fàcils de llegir. A El Regne dels Cels hi apareixen tots els tòpics de les “grans històries”: els reptes que vol aconseguir el protagonista, les dificultats que ha de superar i els personatges secundaris entre els quals destaquen els antagonistes –bons i dolents- que li faran de contrast. Serà a través d'ells i de la relació que estableixin amb Balian allò que ens permetrà conèixer-lo i veure com construeix la seva història fins assolir els seus objectius.

Els personatges secundaris, a diferència dels protagonistes, són d'una sola peça, responen a un estereotip i no acostumen a canviar ni a evolucionar durant la trama. És per això que també s'anomenen **plans**.

PRESENTACIÓ DEL TREBALL i OBJECTIUS

El treball que faràs a continuació és una completa anàlisi de la pel·lícula “El regne dels cels”. L'objectiu principal és que te n'adonis que, amb temps i ganes..., se'n pot treure molt de suc d'una pel·lícula com aquesta, tant des del punt de vista del producte audiovisual –llenguatge filmic- en si, com de la història –trama argumental- que ens explica.

Com que estem treballant el món medieval i la pel·lícula, òbviament “va d'aquest tema”, la seva anàlisi et permetrà reforçar i/o aprofundir alguns dels conceptes treballats. De ben segur que, a més, en descobriràs de nous: només cal que tinguis els ulls ben oberts.

Per resoldre correctament aquesta feina has de tenir en compte la pel·lícula, el dossier informatiu, els teus coneixements previs, la feina que estàs fent a les classes de Ciències Socials (apunts, exercicis, feina personal), els apunts que hagi pres durant les sessions de visionat de la pel·lícula i el teu llibre de consulta. Tot plegat t'ajudarà a fer memòria.

Si creus que en algun moment ho necessites, pots consultar altres fonts com ara diccionaris, enciclopèdies i pàgines *web*. En cas que ho facis, no t'oblidis de citar les fonts de consulta. Recorda que tens a la teva disposició el *web* de l'editorial del llibre www.espaibarcanova.cat.

Has de treballar l'anàlisi seguint les pautes procedimentals bàsiques de l'àrea de Ciències Socials i respectant l'ordre proposat. Intenta desenvolupar al màxim totes les respostes amb continguts i arguments per demostrar els teus

coneixements, procediments i actituds. Ja veuràs que la feina que faràs “posa a prova” tots aquests aspectes.

ACTIVITATS INICIALS: QÜESTIONS PRÈVIES DE COMPRENSIÓ GENERAL

1. Que t’ha semblat la pel·lícula des del punt de vista de la trama i del llenguatge fílmic?
2. Explica quins aspectes de la trama i quins del llenguatge fílmic t’han cridat més l’atenció i cita alguna escena o episodi en concret per justificar la teva resposta.
3. Quin et sembla que és el tema central? Quins altres temes secundaris planteja?
4. Quins tipus de conflictes es plantegen?
5. A quin gènere pertany la pel·lícula? Explica per què.
6. Explica amb les teves paraules, l’argument de la pel·lícula i relaciona’l amb el context històric.
7. Quina visió de les croades transmet el film?.
8. Quins aspectes del món medieval queden reflectits al film?

ANÀLISI I COMENTARI DELS PERSONATGES

9. Analitza breument els personatges secundaris omplint aquesta taula.

PERSONATGE	QUI ÉS?	FUNCIÓ A LA TRAMA	ASPECTE FÍSIC	ADJECTIU
Sibylla				
Tiberius				
Reynald				
Guy de Lusignan				
Godofred d’Ibelin				
Saladí				

8. El personatge principal és, sense cap mena de dubte, el que interpreta l’actor Orlando Bloom: Balian d’ Ibelin. Analitza’l omplint aquesta taula:

QÜESTIONS	BALIAN D’IBELIN
Principals situacions que viu durant la pel·lícula.	

Funció que desenvolupa a l'argument.	
Actitud que mostra davant dels següents temes:	<p>Guerra:</p> <p>Creença religiosa:</p> <p>Amor:</p> <p>Amistat:</p> <p>Mort:</p>
Valors que mostra.	
Característiques físiques i psíquiques.	
L'adjectiu que el defineix. Explicant perquè.	

ANÀLISI D'ALGUNS ASPECTES DEL GUIÓ

9. William Monahan, l'autor del guió de la pel·lícula crea alguns moments realment "memorables". Comenta el significat les següents accions i frases i els motius o raons que tenen els personatges que les diuen per dir-les. En la teva explicació no hi pot faltar un comentari o referència a l'escena o la seqüència en què la frase es diu.

- La princesa **Sibylla** es prepara per l'entrada de les tropes musulmanes a Jerusalem i es talla els cabells.

- **Tiberius** abandona Jerusalem i s'acomiada de Balian amb aquestes paraules...

"He donat a Jerusalem tota la vida. Primer vaig pensar que lluitava per Déu. Després vaig veure amb tristesa que lluitava per un bocí de terra. Ara veig que per a mi, Jerusalem ja no existeix. Que Déu estigui amb tu. A mi ja no m'acompanya."

- **Hospitalari**, amic i company de Godofred d'Ibelyn, s'uneix a la resta de croats per participar a la gran batalla final. Balian li diu que va a una mort segura i ell, acomiadant-se, li respon...

"Tota mort és segura. Li explicaré al teu pare en què us heu convertit."

- **Reynald**, el cap dels Templaris, organitza i executa l'atac a la caravana que va de Síria a Egipte on mor la germana de Saladí. "Quan acaba la feina" fa aquesta reflexió personal...

"Jo sóc el que sóc. Algú ha de ser-ho".

- El nou rei de Jerusalem, **Guy de Lusignan**, està decidit a fer la guerra. Durant la discussió per decidir els participants i l'estratègia de la lluita final diu aquesta frase...

"Jo sóc Jerusalem".

- **Saladí**, cap dels Musulmans, ha vençut les tropes dels croats i acull a la seva tenda els oficials supervivents (Guy de Lusignan i Reynald) i els ofereix una copa de vidre amb aigua i gel. Davant de les mostres de superba dels cristians i després de matar a Reynald diu a Guy de Lusignan...

"Un rei no mata un rei. Estar a prop d'un gran rei (referint-se a l'anterior rei de Jerusalem) no us ha ensenyat res?"

- Discurs de **Balian** als homes i dones que han de defensar Jerusalem de l'atac de les tropes de Saladí.

- El bisbe de Jerusalem critica aquestes paraules i no entén els motius pels quals Balian acaba de nomenar cavallers a tots els homes d'armes i a tots aquells que en puguin fer servir una.

Bisbe "Potser es pensa que nomenar-los cavallers els farà lluitar millor?"

Balian "Sí".

- Conversa entre **Saladí** i **Balian** una vegada s'ha arribat al pacte de rendició dels cristians a favor dels musulmans.

Balian "Què val Jerusalem?"

Saladí "Tot. Res".

ANÀLISI D'ALGUNS ASPECTES DEL CONTEXT HISTÒRIC

10. "El regne dels cels" explica moltes coses i ho fa dins d'un context històric concret: l'Edat Mitjana. La teva feina és documentar-te sobre algun dels aspectes que mostra el film i valorar com ens el presenta. Tria un d'aquests aspectes:

- Defensant Jerusalem: fortaliseses, mesures de seguretat i armament.
- Presència de la religió: la fe endreça, regula i organitza el dia a dia.
- Les croades: unes guerres de fe.
- Saladí: el personatge.

Fes una breu crònica històrica sobre el tema triat i valora com tracta el tema la pel·lícula. Per fer bé aquesta feina hauràs de:

- Buscar informació sobre el tema.
- Comparar aquesta informació amb com tracta el tema la pel·lícula.
- Fer-ne un comentari crític.